
Historier om traumer hos barn

ANMELDELSER

KRISTIN ROMVIG ØVERGAARD

Forsker og spesialist i barne- og ungdomspsykiatri, Oslo universitetssykehus

Bruce D. Perry, Maia Szalavitz

Gutten som ble oppdratt som hund

Og andre historier fra en barnepsykiaters notater. 344 s, tab, ill. Oslo: Flux forlag, 2021. Pris NOK 479

ISBN 978-82-8384-027-8

Den amerikanske legen og forskeren Bruce Perry og journalisten Maia Szalavitz ga for første gang ut denne boken om traumer hos barn i 2006. Kjernen er pasienthistorier, organisert kronologisk for å «gjenspeile fagfeltets utvikling» over tid. Boken ble utgitt på nytt i USA i 2017, og denne foreligger nå på norsk. Nyutgivelsen inkluderer et tillegg med kommentarer til pasienthistoriene fra et perspektiv ti år senere samt veiledningskapitler for undervisning. Målgruppen er bred, og boken kan være nyttig for alle med interesse for traumer hos barn, inkludert leger, psykologer, pedagoger og sosionomer.

Historiene finner alle sted i USA. De handler om barn som er vitne til vold og drap, er utsatt for seksuelle overgrep, overlatt til seg selv eller vokser opp i ekstreme, religiøse og voldelige miljøer. Ett av kapitlene handler, som tittelen røper, om en gutt som ble oppdratt sammen med hundene, da hans omsorgsperson «ikke visste noe om barns behov». Flere av barna vokser opp i fattigdom og sosial nød, med lite tilgjengelige eller sviktende sosialtjenester. Historiene kan derfor ofte virke fjerne fra norske forhold.

Barnas symptomer varierer. Noen viser seksualisert atferd og dissosiasjon, andre har avvikende språk, sosiale vansker, uro og/eller konsentrasjonsvansker. Alle symptomene fortolkes i lys av barnas traumer, og ofte belegges symptomene med nevrofysiologiske funn som det er usikkert om kan generaliseres til andre traumeutsatte barn.

Til tross for at alle historiene er skrevet i et muntlig språk, gjør det grufulle innholdet at det er krevende å lese dem. Når det likevel er mulig, skyldes det forfatterens fokus på hvordan dr. Perry og hans team fikk kontakt med barna og skapte positive endringer. Her er nyttige råd om hvordan man kan trygge barn ved å gi dem tid og kontroll og hvordan behandlingen kan individuelt tilpasses.

Boka gir økt forståelse for hva traumer kan gjøre med barn. Leseren får forslag til hvordan klinikere kan nærme seg barn preget av traumer, selv når det kan virke overveldende. Det er dessverre en del repetisjoner i boken. Mer alvorlig er likevel bruken av et bastant språk om sammenhenger, som forenklete vurderinger av årsak og virkning, for eksempel mellom traumer og symptomer og mellom tiltak og bedring. Heldigvis nyanseres dette bildet av forfatterne selv ti år senere.

Boken kan egne seg som et supplement til annen faglitteratur om psykiske vansker hos barn.

Publisert: 22. mars 2022. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.22.0012

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 10. juli 2026.